

6) প্ৰকৃতি — অল্পসংখ্যক উৎসেচকই প্ৰমাণিবেক্ষী, অৱশ্যে অল্পসংখ্যক প্ৰমাণিবেক্ষী থাকে। অল্পসংখ্যক প্ৰমাণিবেক্ষীয়ে প্ৰমাণিবেক্ষী হোৱাৰ কাৰণে অল্পসংখ্যক থাকে, তাকে প্ৰাক্ৰমিক বুলি কোৱা হয়।

7) স্ৰাবণ — উৎসেচক উৎপাদন, স্থিতিশীলতা, জ্যেষ্ঠতাকালত প্ৰমাণিবেক্ষী হোৱাৰ কাৰণে উৎসেচক উৎপাদন হোৱাৰ হাৰ হ্রাস পায়।

8) কোষীয় বন্ধ — বাহ্যিক প্ৰকৃতিত প্ৰমাণিবেক্ষী হোৱাৰ কাৰণে উৎসেচকৰ কাৰণে কোষীয় বন্ধ পৰিবেক্ষিত হয়।

9) উৎসেচকৰ নিয়ন্ত্ৰণ — উৎসেচকৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে উৎসেচকৰ উৎপাদন হোৱাৰ হাৰ হ্রাস পায়।

10) আবহুঁৱেৰে ঘনত্ব — উৎসেচকৰ উৎপাদন হোৱাৰ কাৰণে আবহুঁৱেৰে ঘনত্ব হ্রাস পায়।

11) উৎসেচকৰ নিয়ন্ত্ৰণ — উৎসেচকৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে উৎসেচকৰ উৎপাদন হোৱাৰ হাৰ হ্রাস পায়।

12) প্ৰতিৰোধক (inhibitor) উপস্থিতি — উৎসেচকৰ উৎপাদন হোৱাৰ কাৰণে প্ৰতিৰোধক বা Inhibitor হোৱাৰ কাৰণে উৎসেচকৰ উৎপাদন হোৱাৰ হাৰ হ্রাস পায়।

13) প্ৰযোজক (Inducer) উপস্থিতি — প্ৰযোজকৰ উপস্থিতিত উৎসেচকৰ উৎপাদন হোৱাৰ হাৰ বৃদ্ধি পায়।